

NUMUNENİN KABULÜ KODLANMASI KAYDI VE DAĞITIMI TALİMATI

DOKÜMAN NO	TL.013
YAYIN TARİHİ	03.11.2014
REVİZYON NO	13
REVİZYON TARİHİ	26.03.2025
SAYFA NO	1 / 13

1.0. AMAÇ VE KAPSAM

Bu talimatta RADİX Merkez laboratuvarı ile şube laboratuvarlarına gelen tüm numunelerin kabul, barkodlanarak kodlanması, kayıt ve ilgili bölümlere dağıtımı için uygulanacak işlem basamakları tanımlanmaktadır.

2.0. SORUMLULAR

Numune Kabul ve Rapor Düzenleme Birim Sorumlusu: Bu talimatın işlem basamaklarının bire bir uygulanmasından,

Birim Sorumlusu: Analiz için gelen numuneleri bu talimatta tanımlandığı şekli ile kabul etmekten ve ettirmekten sorumludur.

3.0. TANIMLAR VE KISALTMALAR

GGBS: Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi

NKRDB: Numune Kabul ve Rapor Düzenleme Birimi

Paçal numune: Parti veya alt partiden alınan birincil numunelerin tamamının birleştirilmesi ile elde edilen numuneyi,

Parti: Aynı koşullarda ve zamanda üretilen aynı boy, tip ve ambalajdaki ürün örneklerini veya ambalajlı ürün topluluğunu,

Alt parti: Numune alma metodunu uygulamak için büyük partinin fiziksel olarak tanımlanabilen parçasını,

İnkremental numune (Birincil numune): Parti veya alt partinin tek bir yerinden alınan materyal miktarını,

Laboratuvar numunesi: Paçal numuneden laboratuvar için ayrılan homojenize edilmiş numuneyi,

Şahit numune: Paçal numuneden itirazlı durumlar için ayrılan homojenize edilmiş numuneyi, ifade eder.

4.0. YÖNTEM VE UYGULAMALAR

Numunenin Kontrolü:

RADİX'e gelen numunelerin kabul ve kayıt aşaması öncesinde, ambalaj, evrak, mühür ve miktar kontrolü yapılmalıdır.

Dış Ambalaj Kontrolü:

RADİX'e analiz için ulaşan tüm numunelerin dış ambalajları (numune ile temasta bulunmayan kısmı) kontrol edilir. Ambalajda; kırık, çatlak, yırtık, delik, ...vb. hasar bulunmamalıdır. Dış ambalaj üzerinde hasar mevcut ise bu hasarın iç ambalajı etkileyip etkilemediği kontrol edilir. Ambalaj açılırken ambalajın üzerindeki bilgilerin zarar görmemesine özen gösterilir.

İç Ambalaj Kontrolü:

Numunenin doğrudan temas ettiği bu ambalajlarda kırık, çatlak, delik, yırtık bulunmaması; kavanozların kapaklarının sıkıca kapalı olması gerekmektedir. İstenilen analiz eğer mikrobiyolojik analiz ise numunenin orijinal ambalajında ve açılmamış halde olması veya ambalajlama için steril bir kap kullanılmış bulunması gerekmektedir. Aynı şekilde rutubet analizi için gelmiş olan numunenin de açılmamış orijinal ambalajında ya da numunenin orijinal formunu etkilemeyecek bir ambalaj içinde olması gerekir. Bu şartları sağlayan numuneler kabul edilir, değilse yetkili kişi bilgilendirilir. Gerekirse iade edilir.

HAZIRLAYAN
Tuğçe KÜÇÜK
Kalite Yönetim Sorumlusu

KONTROL EDEN
Tuğçe KÜÇÜK
Kalite Yönetim Sorumlusu

ONAYLAYAN
Güneş SOYLU
Merkez Laboratuvar Müdürü

NUMUNENİN KABULÜ KODLANMASI KAYDI VE DAĞITIMI TALİMATI

DOKÜMAN NO	TL.013
YAYIN TARİHİ	03.11.2014
REVİZYON NO	13
REVİZYON TARİHİ	26.03.2025
SAYFA NO	2 / 13

Evrak Kontrolü:

Özel istek veya resmi numunelerde NKRDB tarafından öncelikle istenen analizin laboratuvar tarafından yapılabilirlik durumu incelenir. Numunenin evrak denetiminde, laboratuvarın Bakanlık tarafından onayladığı kapsam ile "Analiz Listesi (FORM.011)" karşılaştırılır. İstenecek analiz bu listeye göre laboratuvarın analiz portföyünde yer almıyorsa numune doğrudan reddedilir, yer alıyorsa kabul edilir. Laboratuvar yalnızca Onaylı faaliyet Listesindeki analizleri yapmaya yetkilidir ve bu analizlerden başka bir analiz yapması 5996 sayılı kanuna göre suç sayılmaktadır. Analizlerin yapılabilirliği hakkında tereddüt oluştuğunda Laboratuvar Müdüründen görüşü alınır.

Resmi Numunelerde Evrak Kontrolü:

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı resmi denetçileri tarafından gönderilen numunelerin evrak kontrolü yapılırken resmi tutanak ya da ön bildirim yazısı dikkate alınır. Numunelerin mühürlü ve mühürünün bozulmamış olmasına dikkat edilir. Mühür numarasının doğruluğu numunenin tutanağı ile eşleştirilerek yapılır, doğruluğu teyit edilir, ardından tutanakta yer alan numune bilgileri ile numune karşılaştırılır. Bir tutarsızlık durumunda derhal yetkil denetçi ile irtibata geçilir. Bir tutarsızlık yok ise numune kabul aşamasına geçilebilir. Numunenin ön bildirim yazısı ile birlikte gelmesi durumunda da aynı işlem uygulanır.

Özel İstek Numunelerinin Evrak Kontrolü:

Özel istek numuneleri, müşteri tarafından doldurulmuş, Analiz Talep Formu (ORTAK FORM.002) ile birlikte kabul edilir. Form olmadan numunenin kabulü yapılmaz. Analiz teklif formu ile analiz talep formu (ORTAK FORM.002) müşteri hizmetleri tarafından karşılaştırılır. Analiz talepleri formu müşteri talebine istinaden mail, faks, kargo vb. yoluyla iletilebilir. Bu formda numune ile ilgili bilgilerin yazılabileceği alanlar yer almaktadır ve gelen numune ile formdaki bilgiler arasında çelişki olmamalıdır. Numune ile form arasında çelişki bulunduğu takdirde müşteriye haber verilir, sorun çözülene kadar kabul aşamasına geçilmez. Müşteri tarafından doğru bilgiler ulaşıncaya kadar numune uygun şartlarda muhafaza edilir.

Sıcaklık Kontrolü:

RADIX'e analiz için gelen numuneler; dondurulmuş, soğutulmuş ve çabuk bozulabilir (et, süt, balık, taze meyve-sebze, tüketime hazır yemek vb.) nitelikte ise numunelerin kabulü sırasında sıcaklık kontrolü yapılarak kabul edilir ve tespit edilen sıcaklık değerleri (IR Termometre ile ölçülen) Özel istek analizlerde Analiz Talep Formuna (ORTAK FORM.002) işlenir. Resmi numunelerde ise tutanağın üzerine yazılır. Numunenin kabul sıcaklıkları aşağıdaki tabloya uygun olmalıdır.

Sıcaklık kontrolü aşağıdaki sıcaklık değerlerine göre kontrol edilip kabul edilir.

Ürün Grubu	Kabul Kriteri (°C)
Soğutulmuş Ürünler	0 / 6 °C
Dondurulmuş/Şoklanmış Ürünler	-15 °C / -24 °C
Oda Sıcaklığındakiler	20 / 25 °C

Özellikle mikrobiyolojik analizler için numunenin sıcaklığı çok önemlidir. Dondurulmuş numuneler eğer 24 saat içinde muayene edilecekse 3 ± 2 °C arası olmalıdır. Soğukta muhafaza edilmesi gereken ürünler yine aynı sıcaklıklar arasında gönderilmelidir. Numunenin geliş 24 saati aşıyorsa her numune kendi muhafaza sıcaklığında laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Miktar Kontrolü:

Özel istek numunelerinde Analiz Talep Formuna (ORTAK FORM.002), Resmi numunelerde ise numune ile birlikte gelen tutanağın üzerine yazılır. Analiz için gelen numune miktarının istenilen analizlere yetip yetmeyeceği kontrolü yapılır. Burada Türk Gıda Kodeksinin ilgili yönetmelik ve talimatları temel alınır. Numunelerin analize alınabilmeleri için gereken miktarların bulunduğu "Numunenin Kabulü kriterleri; aşağıdaki numune kabul kriterleri kısmından faydalanılır. NKRDB personeli gelen numune miktarını prosedürde verilen miktarlar ile karşılaştırır. Karşılaştırma neticesinde analizler için gereken minimum miktar gelen numunenin miktarından az ise numune kabul edilir. Şayet numune miktarı minimum gereksinimlerden az ise müşteri ile temasa geçilir ve müşteri durumdan haberdar edilir. Mikotoksin analizleri gibi özel mevzuata dayalı analizlerde talep edilen miktar daha da artabileceğinden bu analizler öncesi parti büyüklüğü hakkında müşteriden bilgi

HAZIRLAYAN Tuğçe KÜÇÜK Kalite Yönetim Sorumlusu	KONTROL EDEN Tuğçe KÜÇÜK Kalite Yönetim Sorumlusu	ONAYLAYAN Güneş SOYLU Merkez Laboratuvar Müdürü
---	---	---

NUMUNENİN KABULÜ KODLANMASI KAYDI VE DAĞITIMI TALİMATI

DOKÜMAN NO	TL.013
YAYIN TARİHİ	03.11.2014
REVİZYON NO	13
REVİZYON TARİHİ	26.03.2025
SAYFA NO	3 / 13

alınır ve müşteriden alınan bilgi doğrultusunda gerekli numune miktarı müşteriye bildirilir. Numune, kontrolleri geçip numune kabul kriterlerini karşılıyorsa kabul edilir ve kayıt aşamasına geçilir. Kontrolden geçemeyen ve kabul kriterlerini karşılayamayan numuneler reddedilir.

Numunenin Reddi

Eğer yukarıdaki şartların bir veya birkaçını karşılamayan numune RET edilir. Numunenin reddinde gerekçenin ve NKRBS, KYBS ve Laboratuvar Müdürü'nün onayının bulunacağı bir "Numune Ret Tutanağı" düzenlenerek müşteriye bilgi verilir. Numunenin yukarıda belirtilen kontrolleri neticesinde bir uygunsuzluk tespit edilmesi durumunda numune kayda alınmaz. NKRBS öncelikle uygunsuzluğun sebebini tespit eder. Resmi numunelerde numuneyi gönderen denetçi ile irtibata geçilir ve denetçi durumdan haberdar edilir. Numuneye ilgili durum düzeltilecek bir durumsa şartlar olgunlaşana kadar numune uygun şartlarda muhafaza edilir, uygunsuzluk giderilemiyorsa numune denetçiye "Numune Ret Tutanağı" ile iade edilir. Özel istek analizlerde numunenin yukarıda belirtilen kontrolleri neticesinde Numune Kabul Kriterlerine uymadığı takdirde NKRBS müşteri hizmetleri birimine mail veya sözlü olarak haberdar edilir. Müşteriye mail yoluyla bilgilendirme yapılır. Müşteri yine de numunesinin çalışmasını istiyorsa kendisinden Feragat Beyanı (FORM.137) istenir ve rapora eklenir. Müşteri yeni bir numune göndermeyi talep etmesi durumunda, gönderilen ilk numunenin laboratuvara girişi ve o numune üzerinde analizin yapılmasını engellemek için Numune Kabul Birim Sorumlusu tarafından Numune Kabul Programına gelen ilk numunenin girişi yapılmaz ve Numune Ret Tutanağı ile birlikte laboratuvar gelen ilk numune müşteriye iade edilir. Müşteri tarafından Feragat Beyanı (FORM.137) imzalanıp gelmediği takdirde numune kabul edilmeyerek "Numune Ret Tutanağı" ile müşteriye iadesi yapılır. Özel istek analizlerde numunenin evrak kontrolü sırasında bir tutarsızlık gözlenirse durumdan ilgili müşteri haberdar edilir.

Numunenin Kabulü ve Kayıt İşlemleri:

Resmi numunelerde, tutanağın üzerine yazan bilgilere göre sisteme kayıt yapılır. Bakanlığın talimatı gereği numune, geldiğinde hemen analize alınmalıdır. Ancak numune kontrolünden sonra numune kabul sorumlusu bakanlığın resmi programı GGBS'den (Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi) de numuneyi kabul etmek zorundadır. Bakanlık denetçisi gönderilen numuneyi gönderildiği günün ertesi günü veya iki-üç gün sonra numuneyi sistemde tanımlar. Numune kabul sorumlusu sistemde tanımlanan bilgileri hem numuneye hem de tutanak/ön bildirim yazısı ile karşılaştırarak bir tutarsızlığın olup olmadığını kontrol eder. Tutarsızlık tespit edildiği takdirde derhal denetçi ile irtibata geçilerek gerekli düzeltmelerin yapılması sağlanır. İhracat Numuneleri Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği'ne göre **Tarım ve Orman Bakanlığı** yetkilileri ile birlikte hazırlanır ile kayıt altına alınır.

Özel istek analizlerinde numune, müşteri tarafından doldurulmuş, Analiz Talep Formunda (ORTAK FORM.002) yer alan bilgilerin teyidi yapılan numuneler, kabul edilerek kayıt işlemine geçilir. Analizin kayıt işlemleri analiz talep formuna göre yapılır. Numune bilgileri Özel Gıda Kontrol Laboratuvar Yönetmeliği ekinde verilen "Genel Numune Kayıt Defteri" formatına uygun olarak kaydedilir ve elektronik ortamda saklanır. Numunenin kodlanması yapılan kayıt sonrasında barkodlama ile yapılır. Numunenin Laboratuvarda izlenebilirliği bu barkod numarası ile sağlanmaktadır. Numuneye ait "Muayene ve Analiz Rapor" no'su da bu barkod numarasıdır. Kaydı tamamlanan numune bilgilerin doğruluğu, NKRBS personeli tarafından, özel numunelerde Analiz Talep Formunda (ORTAK FORM.002) yer alan bilgiler, resmi numunelerde ise tutanaktaki bilgiler, "Genel Numune Kayıt Defteri" ndeki bilgiler ile karşılaştırılarak teyidi yapılır.

Numunenin İlgili Birimlere Dağıtılması

Numuneye ait yapılacak analizler ilgili birimlere ayrı ayrı önce elektronik ortamda girişleri yapılarak ve üzerlerine barkod yapıştirılarak birimlere dağıtımı yapılır. Söz konusu dağıtım işlemi numune kabul birimi tarafından program üzerinden gerçekleştirir. Gerçekleşen bu dağıtımdan sonra kaydedilen numune için rapor durumu kısmında 'lab şefi kabulü bekleniyor' sekmesi açılır. Daha sonra birim sorumluların ekranına analizler yine program üzerinden tek tek düştükten sonra birim sorumluları analizleri analist görevlilerin üstlerine atmasını yapar. Bu atamalara istinaden numune kabul ekranın rapor durumu kısmında 'lab şefi kabulü bekleniyor' yazısı 'analizlere başlandı' olarak değişir. Bu sekmede numunenin hangi tarihte laboratuvara ulaştığı, analizine ne zaman başlandığı ve sonuçlandığı gibi bilgileri ayrıntılı şekilde görülmektedir. Numunenin Mikrobiyolojik analizi var ise ve diğer birimlere ayrı numune yollanmamışsa numune önce Mikrobiyoloji birimine teslim edilir. (Bir numunede Mikrobiyoloji ve Rutubet analizi aynı anda istenmiş ise, numune Mikrobiyoloji Laboratuvarı'na gönderildiğinde Rutubet analizi için gerekli miktar açılır açılmaz ayrılır). Diğer birimler numunelerini Mikrobiyoloji biriminden temin ederek analizlerini gerçekleştirirler. Mikrobiyoloji biriminden çıkan numune diğer birimlere analiz için gönderilmeden Numune Kabul ve Raporlama personeli ve

HAZIRLAYAN
Tuğçe KÜÇÜK
Kalite Yönetim Sorumlusu

KONTROL EDEN
Tuğçe KÜÇÜK
Kalite Yönetim Sorumlusu

ONAYLAYAN
Güneş SOYLU
Merkez Laboratuvar Müdürü

NUMUNENİN KABULÜ KODLANMASI KAYDI VE DAĞITIMI TALİMATI

DOKÜMAN NO	TL.013
YAYIN TARİHİ	03.11.2014
REVİZYON NO	13
REVİZYON TARİHİ	26.03.2025
SAYFA NO	4 / 13

Kimya Personellerinden biri eşliğinde (gerektiğinde birimden yetkili personel) homojen edilir. **Moleküler Biyoloji ve Genetik birimine ise mühürlü poşetle gelen numune verilerek homojenizasyon işlemi birimde gerçekleştirilir.** Özel mevzuatı gereği (Mikotoksin, pestisit vb.) şahit numunenin paçal numuneden ayrılması gerektiği durumlarda, gelen numune homojen hale getirilerek ikiye ayrılır. Bunlardan bir tanesi 0 dereceden başlayan Bakanlık plastik poşetine konularak ve Bakanlık tarafından gönderilen şahit mühürü ile üstten delik açılarak mühürlenir. Uygun koşullarda muhafaza edilir. Analiz sonucunun uygun olmaması durumunda şahit numune ile ilgili işlemler yetkili kurum/kuruluş vb. tarafından başlatılır. İtiraz durumunda, şahit numunenin analizi, ilgili kurum/kuruluş/resmi otorite vb. bildirimine istinaden yapılır. Resmi numuneler Bakanlık şahit mühürü ve 0 dereceden başlayan Bakanlık poşeti ile gelmediğinde numune ret tutanağı edilir.

FİZİKSEL ANALİZ LABORATUVARI İÇİN NUMUNE KABUL KRİTERLERİ

Numuneden sorumlu kişi numunenin akıbeti ile ilgili bilgileri takip edip analiz sıralaması ve zaman planı yapmakla yükümlüdür. (Örneğin; bir numunede rutubet ve kuru madde analizi, pH tayini ve kül tayini analizleri çalışılacak ise önce rutubet ve kuru madde sonra pH son olarak kül tayini başlatılmalıdır.)

Numuneler Fiziksel Analiz Laboratuvarına aşağıdaki şekli ile kabul edilir:

Ambalaj;

Numunenin iç ve dış ambalaj kontrolü numunenin laboratuvara kabulü gerçekleştirilirken sağlanmış olup, rutubet ve kuru madde analizleri için kriter olarak orijinal ambalajında getirilmelidir. Orijinal ambalajın yırtılmamış, patlamamış, delinmemiş, kırılmamış olması; içindeki numunenin, özellikle rutubet ve kuru madde tayinleri için nem alma ya da nem kaybetme riskinden dolayı dış ortamla temas etmemiş olması gerekir.

Numune, orijinal ambalajında gelmeyecek ise laboratuvar bünyesine giriş yapmış hali orijinal ambalaj olarak kabul edilir. Bu ambalajlarda yabancı maddeler tarafından adsorpsiyon, uçuculuk ve buharlaşma nedeniyle kayıpların önlenmesi ya da dışardan numuneye etkinin önlenmesi gerekir. Rutubet ve kuru madde tayinleri için; diğer birimlerden alınacak numuneler Fiziksel Analiz Laboratuvarı BS ya da LP'nin kontrolünde, mümkün olan en kısa zamanda analize alınacak şekilde, ilgili birimdeki/birimlerdeki kişiler ile birlikte ayrılmalı, her birim kendi analiz şartlarını sağlamalıdır. Üzerinde numune numarası ve tanımlı diğer bilgiler yazılmış olarak teslim alınmalıdır. Analiz hazırlığı için önceden bilgi verilmeli analize başlamaya hazırlanırken numune/numuneler açılmalıdır. Ambalaj üzerinde etiket bilgisi numuneyi değerlendirme aşaması için gereklidir (Sınıf özellikleri gibi)

Numune Miktarı;

Numune miktarı paralel çalışmaların her biri için ayrı orijinal ambalaj olacak şekilde sağlanmalıdır. Sağlanmadığı takdirde en az 200 gram numune sağlanmalıdır. Laboratuvara gelen temsili numunenin partinin bütün özelliklerini temsil edecek şekilde ve uygun metoda göre paçal numuneden alındığı varsayılarak; analiz için numune miktarı gerekirse homojenizasyon ve düzgün örnekleme ile azaltılabilir.

Numune Durumu/Türü;

Numune analize alınana kadar numunenin laboratuvara kabul edildiği şartları stabil tutulmalıdır. (örneğin; dondurulmuş ürünlerde soğuk zincir kırılmamalı, orijinal ambalajlı ürünlerde ambalaj açılmamalı gibi) Ve mümkün olan en kısa sürede analiz başlatılmalıdır. Raf ömrü söz konusu olan numunelerde numunenin son kullanma tarihi değerlendirmede dikkate alınmalıdır. Rutubet ve kuru madde tayini için; sıvı ve un halindeki (ince partikül) numuneler dışındaki bütün numuneler (gönderilen numunenin tamamı, paketin tamamı) olabilecek en küçük partikül büyüklüğüne kadar öğütülür. Öğütülen numune, örnekleme kabı içerisinde iyice karıştırılarak homojenize edilir ve homojen numuneden analiz numunesi ayrılır. Diğer birimlerle birlikte açılacak numuneler için; özellikle rutubet ve kuru madde tayinlerinde numunelerin birbirinden etkilenmesine engel olmak için katı numuneler ile sıvı numuneler olabildiğince uzak ve stabil şartlarda orijinal paketlerinden çıkartılıp analiz numunesi ayrılmalıdır. Gerekli önlemler alınmalıdır. Karbondioksit analizine alınacak biralar şişelenmiş ve kutulanmış olmalı ve analize alındığı sırada açılmalıdır. Ekmeğe rutubet analizi için ekmeğin fırından çıkışından 6 saat sonraki tartılan (M1) miktarını belirtmesi gerekmektedir.

HAZIRLAYAN
Tuğçe KÜÇÜK
Kalite Yönetim Sorumlusu

KONTROL EDEN
Tuğçe KÜÇÜK
Kalite Yönetim Sorumlusu

ONAYLAYAN
Güneş SOYLU
Merkez Laboratuvar Müdürü

NUMUNENİN KABULÜ KODLANMASI KAYDI VE DAĞITIMI TALİMATI

DOKÜMAN NO	TL.013
YAYIN TARİHİ	03.11.2014
REVİZYON NO	13
REVİZYON TARİHİ	26.03.2025
SAYFA NO	5 / 13

MİKROBİYOLOJİ LABORATUVARI NUMUNE KABUL KRİTERLERİ;

Ambalaj;

Numune, orijinal ambalajında getirilmelidir. Orijinal ambalajın yırtılmamış, patlamamış, kırılmamış olması; içindeki numunenin, bulaşma riskinden dolayı dış ortamla temas etmemiş olması gerekir. Numune, orijinal ambalajında gelmeyecek ise mikrobiyoloji laboratuvarında steril edilmiş (180°C' de 2 saat) cam kavanozlarda getirilmelidir. Numune, tek kullanımlık steril torbalarda getirilecek ise (örneğin ekme numunesi için) ağız kapalı, hava almayacak şekilde getirilmelidir. Numune, tek kullanımlık steril torbalarda getirilecek ise üzerine kalemle yazı yazılmamalı ve kullanılan etiketin üzeri sadece tükenmez kalemle yazılmalıdır. Ürünün büyük ambalajlar içinde bulunması halinde aseptik kurallarına uyularak, ürünü temsil edecek şekilde ambalajın değişik bölgelerinden numune gönderilmelidir. Ürün sıvı ise steril araçla ürünün iyice karışması sağlandıktan sonra aseptik koşullarda numune gönderilmelidir. Numunenin konulacağı kaplar, ürün özelliğine uygun olarak ve aseptik koşullarda numune almayı kolaylaştıracak, taşımada sorun yaratmayacak ve numuneyi bulaşmaya karşı koruyacak şekil ve özellikte olmalıdır. Numune alımında kullanılan bıçak, bisturi, sonda vb. aletler ve numune konulacak kaplar sterilize edilebilir malzemeden yapılmış olmalıdır (cam, kavanoz, çelik kap, yetkili makam tarafından izin alınmış plastik kap, spatül, pipet, maşa, kaşık, kepçe vb.) ve her kullanım öncesinde sterilize edilmelidir. Numune alımında kullanılan bıçak, sonda vb. aletler alkole daldırılarak yakılmak suretiyle sterilize edilir. Bunun için küçük bir ispirto ocağı veya ucunda pamuk sarılı bir çubuk kullanılabilir. Büyük ambalajlar içinden numune alınması halinde, ambalajın cinsine uygun şekilde ambalajın açılacağı kısım uygun yöntemle (%70'lik alkol, kimyasal madde veya alevle vb.) sterilize edilmelidir. Numuneler kap içerisine konurken kapaklarının 45 (kırk beş) derecelik eğimle açılması ve numune konduktan sonra derhal sıkı bir şekilde kapatılması gerekmektedir. Bu işlemler aseptik koşullarda yapılırken alkol veya ispirto ocağı kullanılır. Numune alma aşamasında, havadan bulaşmaya neden olabilecek hava akımı, insan hareketi gibi hususların bulunmamasına dikkat edilmelidir. Numunelerin laboratuvara taşınmasında ürünün etiket bilgilerinde yer alan muhafaza koşullarına ve/veya ürün özelliğine göre uygun önlemler alınır ve son tüketim tarihi de dikkate alınarak en kısa sürede belirlenen laboratuvara ulaştırılmalıdır. Eğer ürün kuru ve orijinal poşeti içinde ise rutubetten korunmalı ve poşetin zarar görmemesine özen gösterilmelidir.

Numune Miktarı;

Katı numunelerde en az 250 g sıvı numunelerde 500 ml numune yeterlidir.

Resmi numunelerde KODEKS' i kesinleşmiş olan ürünlerde numune sayısı n = 5 (5 adet) olarak getirilmelidir. Özel istek numunelerinde ise gıda satış ve toplu tüketim yerlerinden n=1 (1 adet) numune yeterli olup, hazır yemek fabrikalarında alınan numunelerin ise n=5 (5 adet) olarak getirilmesi gerekmektedir.

Numunenin Türü;

Dondurulmuş olarak tüketilen ürünler soğuk zincir bozulmadan laboratuvara ulaştırılmalıdır. Süt ve süt ürünleri son kullanma tarihinden önce getirilmelidir. Et, süt, peynir, yemek, şarküteri (reyon ürünler) vs. numuneler tüketim süreleri dolmadan laboratuvara getirilmelidir. *Clostridium perfringens* analizi yapılacak numuneler kesinlikle dondurulmamalıdır. Baharat, toz katkı maddeleri, un, pirinç, bebek maması, kurutulmuş meyve, sebze, kuru gıda numuneleri nem almayacak ve neme neden olmayacak ambalajda getirilmelidir. Somatik hücre sayımı için laboratuvara gelecek olan süt numunelerinin doldurulmamış olması gerekmektedir.

Su ve Buz Numunesi;

Yapılacak testlere göre değişmek ile beraber en az 500 ml civarı numune alınmalıdır. Sodyumtiyosülfat bulunan steril şişelere numune alınmalıdır. Su/buz numunesi almak için steril poşet ya da steril kaplar kullanılmalıdır. Numune musluk vb. metal akşamlardan alınıyor ise, musluk çevresi alkol ile silinmelidir. Daha sonra çeşme açılır ve yaklaşık 1 dakika boyunca su akıtılmalıdır. Ardından steril şişenin kapağı açılarak su ile doldurulmalıdır. Aynı şekilde buz makinasından steril ekipmanlar vasıtasıyla buz numuneleri steril poşetlere doldurulmalıdır. Doldurma işleminin ardından kapak hemen kapatılarak soğuk zincir sağlanarak saklanır ve mümkün olan en kısa sürede laboratuvara ulaştırılmalıdır.

HAZIRLAYAN
Tuğçe KÜÇÜK
Kalite Yönetim Sorumlusu

KONTROL EDEN
Tuğçe KÜÇÜK
Kalite Yönetim Sorumlusu

ONAYLAYAN
Güneş SOYLU
Merkez Laboratuvar Müdürü

NUMUNENİN KABULÜ KODLANMASI KAYDI VE DAĞITIMI TALİMATI

DOKÜMAN NO	TL.013
YAYIN TARİHİ	03.11.2014
REVİZYON NO	13
REVİZYON TARİHİ	26.03.2025
SAYFA NO	6 / 13

Su numunelerinde analiz için alınacak su örneğinin alındıktan sonra analize kadar saklama süresi ve sıcaklığı ile ilgili aşağıdaki tablo dikkate alınmalıdır.

	Taşıma dahil maksimum numune saklama süresi (saat)		Numunenin Depolama sıcaklığı °C		Gözlem ^a
	R	A	R	A	
Genel Kültüre edilebilir mikroorganizmalar (22 °C, 30 °C, veya 36 °C)	8	12	5 ± 3		
Dışkı göstergeleri, vejetatif bakteriler E. coli (ve koliform bakteriler) enterokoklar Clostridium perfringens (bitkisel hücreler)	12 12 12	18 18 18	5 ± 3 5 ± 3 5 ± 3		
Sporlar Sülfid indirgeyen bakteri sporları (Clostridium spp.)	24	72	5 ± 3		24 saat sonra ham sularda gözlenen ölüm
Virüsler bakteriyofajlar	48	72	5 ± 3		
Dışkı patojenleri Salmonella spp. ve diğeri enterobakterigiller enterovirüsler Cryptosporidium ookistleri Giardia kistleri	12 48 1 month 24 24	18 72 96 96	5 ± 3 5 ± 3 ±70 5 ± 3 5 ± 3	±20 ambient	
Diğer mikroorganizmalar amip Pseudomonas aeruginosa Legionella spp. siyanobakteriler Campylobacter (termofilik spp.) Epifloresan için toplam bakteri helmint yumurtaları	24 8 24 48 24 1 year 48	96 12 48 72 72 1 week	5 ± 3 ambient 5 ± 3 5 ± 3 3 ± 2 ambient 5 ± 3 5 ± 3	5 ± 3 ambient	Lizis bazen görünür birkaç saat içinde oksijene duyarlı Stabilize edilecek numune tozsuz flakon, + formaldehit (nihai konsantrasyon %3) karanlık pH = 2'de stabilize edilen

R: Önerilen Değerler A: Kabul Edilebilen Değerler

HAZIRLAYAN
Tuğçe KÜÇÜK
Kalite Yönetim Sorumlusu

KONTROL EDEN
Tuğçe KÜÇÜK
Kalite Yönetim Sorumlusu

ONAYLAYAN
Güneş SOYLU
Merkez Laboratuvar Müdürü

NUMUNENİN KABULÜ KODLANMASI KAYDI VE DAĞITIMI TALİMATI

DOKÜMAN NO	TL.013
YAYIN TARİHİ	03.11.2014
REVİZYON NO	13
REVİZYON TARİHİ	26.03.2025
SAYFA NO	7 / 13

Swab: Dipslide / Contact Plate

Örnek alımı için, kullanılacak dipslide / contact plate, kabından herhangi bir yere değdirmeden, dikkatlice kullanılmalıdır. Besiyeri bulunan her iki yüzey de örnek alınacak alana değecek şekilde hafifçe bastırılarak ardarda aşağı yukarı hareketle temas ettirilmelidir. Daha sonra dipslide / contact plate tekrar kabına konulmalı ve dik olarak taşıma kabına yerleştirilmelidir. Swablar hemen kullanılmayacak ise, serin ortamda muhafaza edilir. Dipslide/contact plate numuneleri laboratuvara soğuk zincirde, +4 °C' deki sıcaklıkta taşınmalı ve laboratuvara 24 saat içerisinde ulaştırılması önerilmektedir. Alınan numuneler, içerisine daha önceden dondurulmuş buz aküleri konulmuş strafor taşıma kapları vb. araçlar ile gönderilmelidir.

Swab: Çubuk Swab

Swap kullanarak alet/ekipman ve yüzeylerden alınacak örneklerde, içinde dilüsyon sıvısı (uygun nemlendirici solüsyon ve nötralizan) bulunan steril tek kullanımlık swaplar kullanılmalıdır. Swap kapağı hafifçe çevrilerek açılır, dilüsyon sıvısına daldırılarak ıslatılmalı ve daha sonra başparmak ve işaret parmağı arasında çevirmek suretiyle tüm alana sürülmelidir. Sürme işleminin ardından, swap tekrar dilüsyon sıvısına daldırılmalı ve kapağı kapatılarak analiz için laboratuvara ulaştırılmalıdır. Numuneler laboratuvara soğuk zincirde, +4 °C' deki sıcaklıkta taşınmalıdır. Yine aynı şekilde laboratuvara 24 saati geçmeden ulaştırılması önerilmektedir. Alınan numuneler, içerisine daha önceden dondurulmuş buz aküleri konulmuş strafor taşıma kapları vb. araçlar ile gönderilmelidir.

KİMYASAL ANALİZ LABORATUVARI NUMUNE KABUL KRİTERLERİ

Mikotoksin Analizleri için Kabul Kriterleri

Resmi Numunelerde

15.03.2018 tarih ve 30361 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan "Türk Gıda Kodeksi Gıdalardaki Mikotoksinlerin Seviyelerinin Resmi Kontrolü İçin Numune Alma, Numune Hazırlama ve Analiz Metodu Kriterleri Tebliğine göre; Mikotoksin analizleri için alınan laboratuvar numunesi ve şahit numunelerin öğütülmüş ve homojenize edilmiş paçal numuneden ayrılmalı ve bu numuneler parti büyüklüğüne bağlı olarak miktarları tebliğ ekinde belirtildiği gibi olmalıdır. AB'ye kuru meyve ihracatı prosedürüne göre analiz sonucunun partiyi temsil edebilmesi ve AB'nin yaptığı kontrol ve analizler ile paralellik yakalanabilmesi için örneğin; 20 tonluk bir fındık partisinden 20 kg'lık paçal numunenin alınması ve bunun da 10 kg'lık iki eşit laboratuvar numunesine ayrılması gerekmektedir. Bu ayırma işlemi yapılmadan numune kesinlikle öğütülmemelidir. Ayrıca iki ayrı laboratuvar numunesi ayrılmasına rağmen şahit numune ayrılması amacıyla bu laboratuvar numuneleri kesinlikle 5 kg'lık iki eşit parçaya ayrılmamalıdır. AB'ye kuru meyve ihracatı prosedürüne göre numune kabul işlemi yapılmalıdır. Bu nedenle bu ürünlere ait numunelerin öğütülmemiş olması ve/veya tebliğde yazan miktarlardan az olması durumunda kabul edilmez. Laboratuvara yeteri kadar gelen numune laboratuvara geldikten sonra gelen miktarın tümü homojenize edilir ve şahit olarak ayrılan kısım cetvel görselli poşet ve şahit numune mührü ile ayrılarak saklanır. 1 kg'lık paçal numune oluşturmak imkânsız ise paçal numunenin ağırlığı 1 kg'dan daha az olabilir. Baharat grubu için 1 kg'lık paçal numune oluşturmak imkânsız ise paçal numunenin ağırlığı 0,5 kg'dan daha az olabilir.

Özel İstek Numunelerde

Özel istek amacıyla gelen numunelerde ise, numune miktarının analiz için gerekli miktarda olması yeterlidir. Mikotoksin Analizleri için gelen sıvı ve un halindeki numuneler dışındaki bütün numuneler (gönderilen numunenin tamamı) olabilecek en küçük partikül büyüklüğüne kadar öğütülür. Numune kapları kontaminasyonu ve numunenin zarar görmesini önleyecek ve sızıntı yapmayacak numune ile etkileşmeyecek nitelikte olmalıdır. Nakil sırasında bozulma önlenmelidir. Taze numuneler serin ortamda tutulmalı, dondurulmuş numunelerde soğuk zincir korunmalıdır. Kabuklu numunelerde ise kabuk/iç oranının belirlenmesi için numunenin yanında bir miktar (~100g) öğütülmemiş numunede gönderilmelidir.

HAZIRLAYAN
Tuğçe KÜÇÜK
Kalite Yönetim Sorumlusu

KONTROL EDEN
Tuğçe KÜÇÜK
Kalite Yönetim Sorumlusu

ONAYLAYAN
Güneş SOYLU
Merkez Laboratuvar Müdürü

NUMUNENİN KABULÜ KODLANMASI KAYDI VE DAĞITIMI TALİMATI

DOKÜMAN NO	TL.013
YAYIN TARİHİ	03.11.2014
REVİZYON NO	13
REVİZYON TARİHİ	26.03.2025
SAYFA NO	8 / 13

Dioksinler, Furanlar, Dioksin Benzeri PCB'ler ve İndikatör PCB'lerin Tayini Analizi için Numune Kabul Kriterleri

Resmi ve Özel İstek Numunelerde;

Dioksin için gelen numunelerin homojenizasyonu Türk Gıda Kodeksi Belirli Gıdalarda Dioksinlerin, Dioksin Benzeri Poliklorlu Bifenillerin ve Dioksin Benzeri Olmayan Poliklorlu Bifenillerin Seviyesinin Resmi Kontrolü İçin Numune Alma, Numune Hazırlama ve Analiz Metodu Kriterleri Tebliğine göre yapılır. Numuneler, taşıma esnasında bulaşmayı, numune kabının iç duvarına yapışması ile analit kaybını ve numunenin zarar görmesini önleyecek nitelikteki temiz ve numune ile etkileşmeyecek olan kaplara konulmalıdır. Kapalı, ışıktan etkilenmeyen, yapısında klor içermeyen ambalajda, oda sıcaklığında (su ürünlerinde soğuk zincir) muhafaza edilmelidir. Tavuk yumurtası numunesinin miktarı en az 12 adet olmalıdır. Numuneler için minimum numune miktarları; gıdalar için 500g, yemler için 1kg olarak belirlenmiştir. Numuneler, rutubet içeriği çok yüksek ise öğütülmeden önce kurutulmalıdır. %2'nin altında yağ içeren gıdalarda dioksin analizi talep edildiğinde müşteri tarafında yağ miktarının beyan edilmesi gerekmektedir.

Gıdalarda Eser Elementler ve Polisiklik Aromatik Hidrokarbonlar (PAH) için Numune Kabul Kriterleri;

Özel İstek Numunelerde;

Özel istek amacıyla gelen numunelerde ise, numune miktarının analiz için gerekli miktarda olması yeterlidir.

Resmi Numunelerde;

Türk Gıda Kodeksi Gıdalardaki Eser Elementler ve İşleme Bulaşanlarının Resmî Kontrolü İçin Numune Alma ve Analiz Metodu Kriterleri Tebliği'ne göre yapılır.

Numune hazırlama esnasında alınması gereken önlemler aşağıda belirtilmiştir.

Öncelikli amaç, ikincil bir bulaşmaya sebep olmadan homojen ve tüm partiyi temsil eden bir laboratuvar numunesi oluşturmaktır. Laboratuvar tarafından alınan numune materyallerinin hepsi laboratuvar numunesinin ve şahit numunenin hazırlanması için kullanılır. Numunelerin taşınması ve depolanması sırasında numunenin içeriğini değiştirecek her türlü değişiklikten koruyacak tüm gerekli önlemler alınır. Numuneler, taşıma esnasında bulaşmayı, numune kabının iç duvarına yapışması ile analit kaybını ve numunenin zarar görmesini önleyecek nitelikteki temiz ve numune ile etkileşmeyecek olan kaplara konmalıdır. PAH analizleri için numune alınması sırasında; numunenin PAH içeriğini değiştireceği için, plastik kapların kullanılmasından kaçınılmalıdır. Numune ile etkileşmeyecek nitelikte, numuneyi ışıktan yeterince koruyacak PAH içermeyen cam kaplar kullanılmalıdır. Bunun pratik olarak uygulanmasının mümkün olmadığı durumlarda, en azından numunenin plastiklerle doğrudan etkileşimi önlenmelidir (örneğin katı haldeki numunelerde, numunenin alüminyum folyoya sarıldıktan sonra numune kabı içerisine yerleştirilmesiyle). Resmi kontroller için alınan her numune, alındığı yerde mühürlenir. Numunenin sadece bir birimden veya paketten oluşması gibi durumlar haricinde paçal numune en az 1 kg ya da 1 L olmalıdır.

Pestisit Kalıntılarının Resmi Kontrolü İçin Numune Kabul Kriterleri

Özel İstek Numunelerde;

Özel istek amacıyla gelen numunelerde ise, numune miktarının analiz için gerekli miktarda olması yeterlidir.

Resmi Numunelerde

Türk Gıda Kodeksi Gıdalarda Pestisit Kalıntılarının Resmi Kontrolü İçin Numune Alma Metotları Tebliği göre belirlenir. Laboratuvar numunesinin hazırlanmasında, paçal numune, laboratuvar numunesi için gereken miktardan daha fazla ise, temsil eden miktarı sağlayacak şekilde bölünür. Bölme işlemi uygun boyutlarda küçültülerek veya dörde bölünerek yapılır. Ancak bu aşamada taze bitki ürünleri veya bütün yumurtalar kesilmemeli veya kırılmamalıdır. Gerek görülürse, bu aşamada laboratuvar paralel numuneleri hazırlanmalıdır. Laboratuvar numuneleri için gereken minimum miktarlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

HAZIRLAYAN Tuğçe KÜÇÜK Kalite Yönetim Sorumlusu	KONTROL EDEN Tuğçe KÜÇÜK Kalite Yönetim Sorumlusu	ONAYLAYAN Güneş SOYLU Merkez Laboratuvar Müdürü
---	---	---

NUMUNENİN KABULÜ KODLANMASI KAYDI VE DAĞITIMI TALİMATI

DOKÜMAN NO	TL.013
YAYIN TARİHİ	03.11.2014
REVİZYON NO	13
REVİZYON TARİHİ	26.03.2025
SAYFA NO	9 / 13

Sıra No	Ürün Sınıfı	Örnek Ürün Grupları	Alınacak birincil numunenin yapısı	Her bir laboratuvar numunesinin minimum miktarı
Hayvansal Birincil Gıda Ürünleri				
1	Kanatlı hayvan yumurtaları			
1.1	Yumurta; bıldırcın ve benzeri hariç		Bütün yumurta	Tavuk yumurtası 12 adet, kaz veya ördek yumurtası 6 adet
1.2	Yumurta; bıldırcın ve benzerleri		Bütün yumurta	24 adet yumurta
2	Süt		Bütün birim veya numune alma aleti ile alınan birimler	0,5 L
İşlenmiş Hayvansal Gıdalar				
3	<p>- Hayvansal ikincil gıdalar: yağsız süt, koyulaştırılmış süt ve süttozu gibi ikincil süt ürünleri Türetilmiş yenilebilir hayvansal ürünler, süt yağları, tereyağı, sade yağ, krema, krema tozu ve kazein gibi türetilmiş süt ürünleri, - Tek bileşenli hayvansal gıdalar, yoğurt, peynir gibi işlenmiş süt ürünleri Çok bileşenli hayvansal gıdalar: Şekerli koyulaştırılmış süt, aromalı yoğurt, peynir preparatları ve işlenmiş peynir ürünleri gibi hayvansal bileşenlerin bitkisel bileşenlere göre daha baskın olduğu işlenmiş süt ürünleri</p>			
3.1	Sıvı sütler, süt tozu, koyulaştırılmış krema ve koyulaştırılmış süt, dondurma, krema, yoğurt		Paketli birimler veya numune alma aleti ile alınan birimler	0,5 kg katıda 0,5 L sıvıda
	i) Dökme kremalar, numune alınmadan önce köpürme, kabarma ve yayıklamayı önleyecek şekilde bir karıştırıcı ile karıştırılmalıdır. ii) Dökme koyulaştırılmış süt ve koyulaştırılmış kremalardan numune almadan önce kabın kenarlarına ve dibine yapışmış kısımları iyice karıştırılmalı ve çalkalanmalıdır. Numune yaklaşık 2-3L alınmalıdır. Laboratuvar numunesi de alınmadan önce iyice çalkalanmalıdır. iii) Dökme süttozu aseptik olarak kuru bir numune alma aleti ile eşit oranda süttozuna daldırılarak alınmalıdır			
3.2	Tereyağı ve sadeyağ	Tereyağı, peynir altı suyu yağı, sadeyağ içeren düşük yağlı sürülebilir yağlar, susuz süt yağı	Bütün birim veya paketlenmiş birimlerin kısımları veya numune alma aracı ile alınmış birimler	0,2 kg veya 0,2 L
3.3	İşlenmiş peynirler dahil tüm peynirler			
	0,3 kg veya daha fazla olan birimlerden oluşan partiler		Bütün birim veya numune alma aleti ile kesilmiş birimler	0,5 kg
	<0,3 kg'dan küçük birimlerden oluşan partiler			0,3 kg
	Not: Yuvarlak şekilli peynirler merkezden geçen iki kesik atılarak örneklenebilir. Dikdörtgen şekilli peynirler kenarlara paralel iki kesik atılarak örneklenebilir.			

HAZIRLAYAN
Tuğçe KÜÇÜK
Kalite Yönetim Sorumlusu

KONTROL EDEN
Tuğçe KÜÇÜK
Kalite Yönetim Sorumlusu

ONAYLAYAN
Güneş SOYLU
Merkez Laboratuvar Müdürü

NUMUNENİN KABULÜ KODLANMASI KAYDI VE DAĞITIMI TALİMATI

DOKÜMAN NO	TL.013
YAYIN TARİHİ	03.11.2014
REVİZYON NO	13
REVİZYON TARİHİ	26.03.2025
SAYFA NO	10 / 13

3.4	Sıvı, dondurulmuş veya kurutulmuş yumurta ürünleri		Numune alma aleti ile aseptik olarak alınan birimler	0,5 kg
-----	--	--	--	--------

Gıdalarda Nitrat Limitinin Resmi Kontrolü İçin Numune Kabul Kriterleri

Türk Gıda Kodeksi Belirli Gıdalarda Nitrat Limitinin Resmi Kontrolü İçin Numune Alma, Numune Hazırlama Ve Analiz Metodu Kriterleri Tebliği göre numune kabul edilir. Her numune kontaminasyon ya da herhangi bir zarara karşı yeterli korumayı sağlamak ve nem kaybını önlemek için temiz ve numune ile etkileşmeyecek olan mühürlü opak plastik torbalara konur. Numune, alındıktan sonra yirmi dört saat içinde laboratuvara gönderilir, taşıma ve depolama esnasında soğukta muhafaza edilir. Bunun mümkün olmadığı durumlarda ise, numune yirmi dört saat içinde derin dondurucuda dondurulur ve en fazla altı haftaya kadar bu şekilde muhafaza edilir. Numunelerin taşınması ve depolanması sırasında numunenin içeriğini değişimden koruyacak önlemler alınır. Resmi kontroller için alınan her numune, alındığı yerde mühürlenir ve tanımlanır. Paçal numune en az 1 kg olmalıdır ancak numunenin sadece tek bir baş ya da paketten oluşması gibi durumlarda bu şart aranmaz. Şahit numune, homojenize edilmiş paçal numunedan ayrılır.

Gıda Ambalaj Materyalleri ile İlgili Numune Kabul Kriterleri

Analizi yapılmak üzere alınacak gıda ambalaj numunesinde; Kullanılan hammaddelerin ticari, kimyasal adları ve ambalaj materyalinin temas edeceği gıdanın türü ve ambalaj materyalinde kullanılan boyaların uluslararası boya indeks isim ve numaraları belirtilmek üzere migrasyon analizi için en az 1 (bir) m² veya 1 (bir) m²'ye tekabül edecek sayıda diğer analizler için ise analize yetecek miktarda numune gönderilmelidir. Numune gönderimlerinde; yapılacak analizin amacına uygun, yapı tayini analizi haricinde diğer analizler için bitmiş nihai üründen, migrasyon analizi için mümkün olduğunca düzgün yüzeylerden ve boya geçirgenliği analizi için kullanılan tüm boyaları temsil edecek şekilde numune gönderilmelidir. Numunelerin aynı hammaddeden ve aynı ambalaj katkılarıyla üretilmiş olmasına dikkat edilmelidir.

Belirli Gıdalarda Erusik Asit Seviyesinin Resmi Kontrolü İçin Numune Kabul Kriterleri

Türk Gıda Kodeksi Belirli Gıdalarda Erusik Asit Seviyesinin Resmi Kontrolü İçin Numune Alma ve Analiz Metodu Kriterleri Tebliği göre belirlenir. Numunelerin taşınması ve depolanması sırasında numune içeriğini her türlü değişiklikten koruyacak gerekli tüm önlemler alınmalıdır. Numuneler, taşıma esnasında bulaşmayı, numune kabının iç duvarına yapışması ile analit kaybını ve numunenin zarar görmesini önleyecek nitelikteki temiz ve numune ile etkileşmeyecek olan kaplara konmalıdır. Resmi olarak gönderilen numuneler için alınan her numune alındığı yerde mühürlenmelidir. Numunenin tekli paketler ya da birimlerden oluştuğu durumlar dışında paçal numune en az 1 kg veya 1 litre olmalıdır.

MOLEKÜLER BİYOLOJİ ve GDO LABORATUVARI İÇİN NUMUNE KABUL KRİTERLERİ;

GDO analizi için gönderilen numuneler başka analizler için bölünmez, ayrı olarak orijinal ambalajında veya bulaşmayı engelleyecek koşullarda laboratuvara gönderilir. Başka analizler için alınan numuneler de bölünerek GDO analizi için kullanılamaz. Resmi kontroller için alınan ve kodlanarak ayrı ayrı paketlenen numuneler bir arada olmak üzere ayrı ayrı paketlenir. Asıl ve şahit numune olmak üzere mühürlenir ve etiketlenir. Mühürleme işlemi, numune güvenliğini temin amacıyla, mühür bozulmadan paket açılmayacak şekilde yapılır. Laboratuvar numunelerinde, gerektiğinde paçal numune azaltılmış numune haline getirilir. Laboratuvara gönderilen numunenin miktarı 500 g'dan az olmamalıdır ve orijinal ambalajında olmalıdır. 1 kg ve altındaki ürünlerde "Laboratuvar numune ağırlığı 500 g'dan az olmamalıdır." şartı aranmaz. Alınacak numunelerin dane halinde olması durumunda paçal numunelerin ağırlığı 35.000 dane/tohum sayısına karşılık gelen ağırlıktan daha az olamaz ve laboratuvara gönderilecek numune 10.000 dane/tohum sayısına karşılık gelen ağırlıktan az olamaz.

HAZIRLAYAN Tuğçe KÜÇÜK Kalite Yönetim Sorumlusu	KONTROL EDEN Tuğçe KÜÇÜK Kalite Yönetim Sorumlusu	ONAYLAYAN Güneş SOYLU Merkez Laboratuvar Müdürü
---	---	---

NUMUNENİN KABULÜ KODLANMASI KAYDI VE DAĞITIMI TALİMATI

DOKÜMAN NO	TL.013
YAYIN TARİHİ	03.11.2014
REVİZYON NO	13
REVİZYON TARİHİ	26.03.2025
SAYFA NO	11 / 13

Tablo 1- Üründen alınacak numune sayısı ve miktarı

1	Birincil numuneler	
1.1	Dökme ürün	
	Numune Alınan Parti Miktarı	Alınacak en az birincil numune sayısı
1.1.1.	Parti miktarı $\leq$ 2,5 ton	18
1.1.2.	80 ton $\geq$ Parti miktarı > 2,5 ton	Numune alınan parti miktarının (ton) 125 katının karekökü alınarak elde edilen sayı kadar. (*) (Örn: numune alınan parti miktarı 70 ton ise; $\sqrt{70 \times 125} = 93,5$ olup, ondalık değer bir sonraki tam sayı olan 94'e tamamlanarak 94 birincil numune alınır)
1.1.3.	500 ton $\geq$ Parti miktarı > 80 ton	100
1.1.4.	Parti miktarı > 500 ton	Numune alınan parti miktarının karekökü alınarak elde edilen sayıya 100 eklenerek hesaplanır. (*) (Örn: numune alınan parti miktarı 700 ton ise $\sqrt{700} = 26,45$ olarak hesaplanır. Ondalık değer bir sonraki tam sayı olan 27'ye tamamlanır. $27 + 100 = 127$ birincil numune alınır)
1.2.	Paketlenmiş ürün	
	Numune Alınan Parti Miktarı (Paket)	Alınacak en az birincil numune sayısı
1.2.1.	1 kg'ı aşmayan paketler	Dört paket (**)
1.2.2.	1 kg'dan fazla olan paketler	
1.2.2.1.	Numune alınan parti 1- 20 paket ise	Bir paketten (****)
1.2.2.2.	Numune alınan parti 21-150 paket ise	Üç paketten (****)
1.2.2.3.	Numune alınan parti 151-400 ise	Beş paketten (****)
1.2.2.4.	Numune alınan parti 400 paketten fazla ise	Numune alınan partideki paket sayısının karekökünün dörtte biri kadar. (*) (****) (Örn: numune alınan parti miktarı 1600 paket ise $\sqrt{1600} = 40 \times 1/4 = 10 = 10$ paketten birincil numune alınır.) En fazla 40 paketten birincil numune alınır.
2	Minimum Paçal Numune Miktarı	
2.1.	Dökme ürün	4 kg
2.2.	Sıvı ürünler	4 litre
2.3.	Paketlenmiş ürün (1 kg'dan fazla olan paketler)	4 kg
2.4.	Paketlenmiş ürün (1 kg'ı aşmayan paketler)	4 orijinal paket (**) (***)
3	Laboratuvar numuneleri Gerektiğinde paçal numune azaltılmış numune haline getirilir. Laboratuvara gönderilen numunenin miktarı 500 g'dan az olmamalıdır. 1 kg'ı aşmayan paketli ürünlerde "laboratuvar numune ağırlığı 500 g'dan az olmamalıdır" şartı aranmaz.	

HAZIRLAYAN
Tuğçe KÜÇÜK
Kalite Yönetim Sorumlusu

KONTROL EDEN
Tuğçe KÜÇÜK
Kalite Yönetim Sorumlusu

ONAYLAYAN
Güneş SOYLU
Merkez Laboratuvar Müdürü

NUMUNENİN KABULÜ KODLANMASI KAYDI VE DAĞITIMI TALİMATI

DOKÜMAN NO	TL.013
YAYIN TARİHİ	03.11.2014
REVİZYON NO	13
REVİZYON TARİHİ	26.03.2025
SAYFA NO	12 / 13

(*) Elde edilen sayı kesirli ise bir sonraki tam sayıya tamamlanır.
(**) 1 kg'ı aşmayan paketli ürünler için orijinal paketin tamamı alınır.
(***) 1 kg'ı aşmayan paketli ürünlerde "paçal numune minimum 4 kg olmalıdır" şartı aranmaz. (****) EK-1 sayılı listede yer alan işlenmemiş gıda paketlerinde, tabloda yazılı açılacak paket sayısının 2,5 ile çarpılması ile elde edilen değer kadar paket açılarak numune alınır. En fazla 100 paketten birincil numune alınır. (Örneğin; numune alınacak parti 300 paketten oluşan 25 kg'lık pirinç ürünü için; $5 \times 2,5 = 12,5$ olarak hesaplanır. Ondalık değer bir sonraki tam sayı olan 13'e tamamlanarak 13 paket ürün açılarak birincil numuneler alınır.)

Not: Numune alınan ürünlerin sıvı olması durumunda ağırlık olarak verilen birimler "ml" ve katları olarak değerlendirilir.

Tablo 2-Dane ürünler için alınacak numune miktarı

Bitki	10.000 dane/tohum sayısına karşılık gelen ağırlık (g) (laboratuvar numunesi)	35.000 dane/tohum sayısına karşılık gelen ağırlık (g) (paçal)
Arpa, darı, yulaf, pirinç, çavdar, buğday	400	1.400
Mısır	3.000	10.500
Soya fasulyesi	2.000	7.000
Kolza tohumu	40	140

5.0. İLGİLİ DOKÜMANLAR/FORMLAR/EKLER

Dioksin için gelen numunelerin homojenizasyonu Türk Gıda Kodeksi Belirli Gıdalarda Dioksinlerin, Dioksin Benzeri Poliklorlu Bifenillerin ve Dioksin Benzeri Olmayan Poliklorlu Bifenillerin Seviyesinin Resmi Kontrolü İçin Numune Alma, Numune Hazırlama ve Analiz Metodu Kriterleri Tebliği
Türk Gıda Kodeksi Gıdalarda Kurşun, Kadmiyum, Cıva, İnorganik Kalay, 3-Monokloropropan 1,2-Diol ve Polisiklik Aromatik Hidrokarbon Seviyelerinin Resmi Kontrolü İçin Numune Alma, Numune Hazırlama ve Analiz Metodu Kriterleri Tebliği
"Gıda Maddelerinde Mikotoksinlerin Limitlerinin Resmi Kontrolü İçin Numune Alma, Numune Hazırlama ve Analiz Metodu Kriterleri Tebliği
Türk Gıda Kodeksi Mikrobiyolojik Kriterler Yönetmeliği
Biyogüvenlik Mevzuatı Uygulama Talimatı Gıda Tarım Hayvancılık Bakanlığı Gıda Kontrol Genel Müdürlüğü
Türk Gıda Kodeksi Gıdalarda Pestisit Kalıntılarının Resmi Kontrolü için numune Alma Metotları Tebliği
Türk Gıda Kodeksi Belirli Gıdalarda Nitrat Limitinin Resmi Kontrolü İçin Numune Alma, Numune Hazırlama ve Analiz Metodu Kriterleri Tebliği
T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Resmi Numune Alma Prosedürü
Türk Gıda Kodeksi Belirli Gıdalarda Erusik Asit Seviyesinin Resmi Kontrolü İçin Numune Alma ve Analiz Metodu Kriterleri Tebliği
Gıda Maddelerinde Okratoksin A seviyesinin Resmi Kontrolü İçin Numune Alma, Numune Hazırlama ve Analiz Metodu Kriterleri Tebliği
Su kalitesi - Mikrobiyolojik analizler için numune Alma (ISO 19458:2006)
Gıda ve hayvan yemlerinin mikrobiyolojisi - Mikrobiyolojik incelemeler için genel şartlar ve rehberlik-ISO 7218

EK-1	Genel Numune Kayıt Defteri(Özel Gıda Kontrol Laboratuvar Yönetmeliği Eki)
FORM.037	Numune Ret Tutanağı
PR.02	Kayıtların Kontrolü Prosedürü
ORTAK FORM.002	Analiz Talep Formu
ORTAK FORM.001	Analiz Teklif Formu
FORM.137	Feragat Beyanı

HAZIRLAYAN
Tuğçe KÜÇÜK
Kalite Yönetim Sorumlusu

KONTROL EDEN
Tuğçe KÜÇÜK
Kalite Yönetim Sorumlusu

ONAYLAYAN
Güneş SOYLU
Merkez Laboratuvar Müdürü

NUMUNENİN KABULÜ KODLANMASI KAYDI VE DAĞITIMI TALİMATI

DOKÜMAN NO	TL.013
YAYIN TARİHİ	03.11.2014
REVİZYON NO	13
REVİZYON TARİHİ	26.03.2025
SAYFA NO	13 / 13

6.0. KAYITLAR

Bu talimat sonucunda oluşan kayıtlar "Kayıtların Kontrolü Prosedürü"ne göre saklanır.

7.0. DAĞITIM

Bu talimat; tüm personele elektronik ortamda ortak klasörün altında KALİTE Klasörü altında sunulur. Elektronik ortamda ulaşılamayan durumlarda kâğıt kopya olarak dağıtılır.

8.0. REVİZYON

Revizyon No	Revizyon Tarihi	Revizyon Yapılan Madde	Revizyon Nedeni
01	17.09.2015	5.0	Kaynak Eklenmesi, Laboratuvar Birimlerine göre numune Kabul kriterlerinin eklenmesi
02	14.05.2016	Genel	Şube laboratuvarları kapsayacak şekilde tanımlama ve genel düzenleme yapılmıştır.
03	02.05.2018	4.0. ve 5.0.	Resmi istek numunelerde şahit numune ayrılması hakkında detaylandırma yapılmış, kaynağı eklenmiştir.
04	27.12.2018	4.0 ve 5.0.	Değişen tebliğ ve yönetmeliklere göre düzenleme
05	26.02.2019	Genel	Sıcaklık kontrolü yazıldı
06	09.04.2019	4.0	FORM.017 Numune Kabul Formu kaldırıldı.Numune kabulü kısmı ayrıntılandırıldı.
07	07.08.2019	4.0	Form.137 Feragat Beyanı eklendi.
08	20.09.2019	4.0	Analize uygun olmadığı tespit edilen numune için alınacak aksiyonlar tanımlandı.
09	11.11.2019	Genel	Analiz Talep ve Teklif Formlarının kodları düzeltildi. Mikrobiyoloji analizlerde numune kabulü ile ilgili parametreler eklendi. Pestisit numune miktarları belirtildi.
10	06.04.2021	Genel	Talimat genel olarak düzenlendi.
11	19.10.2022	Genel	Mikrobiyoloji su analizlerinde numune sıcaklık değerleri tablosu eklendi.
12	26.11.2024	4.0	Özel istek numunelerinde istenen en az 200 g numune ibaresi kaldırıldı. Birimlere dağıtılacak numunelerin nasıl dağıtılacağı detaylandırıldı.
13	26.03.2025	4.0	Moleküler Biyoloji ve Gdo Laboratuvarı İçin Numune Kabul Kriterleri'ne "Tablo 1" eklendi. Numunenin ilgili birimlere dağıtılması ile ilgili detay eklendi.

HAZIRLAYAN
Tuğçe KÜÇÜK
Kalite Yönetim Sorumlusu

KONTROL EDEN
Tuğçe KÜÇÜK
Kalite Yönetim Sorumlusu

ONAYLAYAN
Güneş SOYLU
Merkez Laboratuvar Müdürü